

Forfatter: Falster, Christian

Titel: Udrag fra LÆRDOMS LYSTGAARD ELLER ADSKILLIGE DISCURSER FØRSTE PART

Citation: Falster, Christian: "Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discursor", i Falster, Christian: *Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discursor*, udg. af JØRGEN OLRİK , 1919-20, s. 193. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-falster01-shoot-idm140591133799360.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discursor

En Prædikanter, en sand Chrysostomus og Timotheusa), havde paa den Aarstid, da *Lidelses*-Historien omhandles, talet baade een og to Gange saa smukt og saa pathetisk om de Christo 194 vederfarne Bespottelser, at den Mand maatte være af Staal eller Flint, hvis Hjærte og Sind ej blev rørt af Mandens hellige Veltalenhed, ej gennemstunget af Frelserens sorrigfulde Ihukommelse, ej sønderknust af Bødlernes Grusomhed. Disse Prædikener kom tilfældigvis paa Tale ved en anselig og ved Dyder saavel som ved boglige Studeringer udmærket Mands Bord, hvilken alvorligt ønskede, at de bleve udgivne og kunde være Efterkommerne til Nytte. Jeg ønskede ogsaa, at ikke alene disse kom ud iblandt Folk, men ogsaa - paa det at Frelserens Langmodighed kunde være des bedre bevidnet, og den umenneskelige Menneskeslægts Ubluelighed des mere kendelig - *et Anhang om de Bespottelser*, som ere blevne den alt himmelfarne CHRISTO til Del, hvorom vi læse udenfor den hellige Skrift. - Hvilke jeg vel mente? spørger vor fortræffelige og Jesu Christi Fortjenester fromt skattende Vært; mon *Vanini* onde Ord, hvilken ej undsaa sig ved at bebrejde Christo et frygtagtigt og forsagt Sind, fordi han udtalte hint Ord: *Min Sjæl er ganske bedrøvet indtil Døden* b) ? mon *Tolandi*, *Ochini*, *Spinozæ*, eller andres? c) - Dertil svarede jeg: » Paa de Christne eller Halv-Christne, hvis vanhellige og skidne Skældsord hellere maa glemmes end hævnnes, tænker jeg ikke her; jeg søger alene i Tanken tilbage til Jødernes og Hedningernes fjærnere Tider og til deres Beskyldninger. Betragt da nu, min kære, hin ugudelige jødiske Maler, om hvilken jeg mindes at have læst følgende hos *Tertullianum* d): *Men en ny Udgave af vor Gud (CHRISTO) er alt nys 195 udkommet i denne By, siden en lejet Dyrefægter har opsat et Skilderi med følgende Paaskrift: DE CHRISTNES GUD, ÆSELSPRÆSTEN; han havde Æselsøren, Hestehov paa den ene Fod, holdt en Bog og var klædt i Kappee*. Hør Sophisten *Libanium*, hvilken spotteligt skal have spurgt en christen Skolemester: *Hvad bestiller Tømmermandens Søn?* og skal have faaet det artige Svar, at han *tømrede paa en Ligbaare til Juliano*, som *Sozomenus* og *Theodoretus* fortælle f). Se til den nævnte *Julianum*, hvilken foragteligt plejede at kalde Christum *Galilæeren*, og som lod en for Frelseren af en blodsottig Kvinde oprejst Billedstøtte nedrive, aabenlyst slæbe gennem Gaderne og omsider sønderslaa, om man tør tro *Philostorgio* og *Sozomeno* g). Betænk de Mænds skammelige Skælmsstykker, hvilke for at indhulle Christi Grav i evig Forglemmelse oprejste *Veneris Tempel* og Billedstøtte paa hint Hovedpandested, spottende over Jomfrufødselen, som *Nicephorus* beretter h). Se til *Philostratum*, hvilken for at undertrykke Frelserens guddommelige Jærtegn ikke bar Betænkende om ej alene at sætte op imod ham, men endog at sætte over ham *Apollonium* fra Tyana, i sine Bøger om *Apollonii Levnedi*). Betragt Jødernes lumpne Bagvaskelser, hvilke ligesaa ondskafuldt som formasteligt foregive, at CHRISTUS i Ægypten har lært Trolddomskunster, har gjort Undere ved det guddommelige Navns Kraft, hvilket han hemmelig havde listet bort fra Templet, og har tilskrevet *Petro* og *Paulo* en Bog om Trolddomskunst; hvorved de aabenbart ej betænke, at 196 Frelseren som Barn ikke efter tre Aars Forløb, som *Evangeliet om Christi Barndom* j) lærer, men i selv samme Aar, i hvilket Joseph og Maria vare flygtede til Ægypten, efter Herodis Død vendte hjem til Fædrelandet; ikke heller betænke de, at hin *Helena*, *Adiabenernes Dronningsk*), Tid, til hvilken det opdigtede Tempelran henlægges, indfalder i *Claudii* Alder og paa det øjensynligste røber Rabbinernes Uvidenhed i Historien; og endelig betænke de ej, at Bogen om *Trolddomskunst* umuligt har kunnet tilskrives *Paulo*, hvilken først nogen Tid efter JESU Død gik over til de Christnes Kirke. Betragt med Øjne og Sind Bogen *Toledoth Jesu* l), en fordømmelig Bog, der vel har fortjent at opbrændes; betragt Jødernes Skældsord mod Christum og den christne Kirke, om hvilke *Buxtorfius* taler i sin *Jødiske Synagogem*); betragt de Breve, som af Jøder i Palæstina efter Jesu Død bleve udbredte over hele den omskaarne Verden, hvilke ere fulde af det bitreste Had mod Christi Navn, og som omtales af *Justino* i Skriftet mod *Tryphonem*n), af *Eusebio* o) og andre. Se endelig tilbage til Forfølgernes gamle Skik, hvilke plejede at drive de Christne til Bespottelse, efter *Sauli* Exempel, hvilken bekender om sig selv: *I alle Synagogerne lod jeg dem (de Hellige) ofte straffe og tvang dem til at tale bespotteligt* p). Dette vidner ogsaa *Plimus* med disse Ord at have gjort q): *Der fremlagdes et Register uden Hjemmelsmand, indeholdende Navne paa mange, som nægtede at de vare eller havde været Christne, idet de, naar jeg gik forbi, paakaldte Guderne og med 197 Røgtelse og Vin gjorde Bøn ved din Billede og desuden forbandede Christum; og kort efter: Alle have bevist baade dit Billede og Gudernes Billedstøtter Ære; de have ogsaa forbandet Christum*. Dertil kommer hint Ord af *Tertulliano* r) : *Han (vor Herre og Frelser) havde nemlig forudset, at straks efter Navnets Aftvingelse vilde for det meste følge ogsaa den Haardhed, at hvo der havde nægtet sig at være christen, vilde blive nødt til ved Bespottelse at fornægte ogsaa selve Christum; for ikke at tale om mange andre Vidnesbyrd*.« - Efter at have hørt dette udraabte Værten, ej uden en vis from Rædsel, med Apostelen *Johanne* s) : *Vi vide, at vi ere af Gud, og den ganske Verden ligger i det Onde. Men vi vide, at Guds Søn er kommen og har givet os Forstand, saa at vi kende den Sande; og vi ere i den Sande, i hans Søn Jesu Christo. Denne er den sande Gud og det evige Liv*.